

Projekt

z dnia 21 kwietnia 2022 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY LUBASZ**

z dnia 26 kwietnia 2022 r.

w sprawie : przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubasz na lata 2022- 2030r.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz.559). oraz art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.Nr z 2021r poz.1249) oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)

Rada Gminy w Lubaszu uchwała, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2030r, w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubasz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubasz

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2022-2030r.

Wstęp

W świetle przepisu art. 2 ust. 2 znowelizowanej *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* jako **przemoc w rodzinie** należy rozumieć:

„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny [], w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.*

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 202-2030r powstał w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw i programów.

Dokument jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025r.

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią:

- a) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.Nr z 2021r poz.1249)
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)
- c) Krajowy Program Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie .

Mówiąc o przemocy należy pamiętać , iż jest ona zjawiskiem , które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie , jest ona obecna w codziennym życiu , zakładzie pracy ,szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Zjawisko przemocy domowej jest traktowane jako bardzo ważny problem społeczny, znajdujący się na liście sytuacji trudnych , w których pomoc społeczna zobowiązana jest nieść pomoc. W oparciu o przepisy prawa tworzony jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Czym jest przemoc?

Aby móc mówić o problemie przemocy, warto na początku zdefiniować samo jej pojęcie. Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił (jedna ze stron ma przewagę nad drugą –ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy). Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca narusza podstawowe prawa ofiary(np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.). Powoduje cierpienie, bóli szkody – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony. Przemoc to nie to samo co agresja. To, co odróżnia przemoc od agresji, to przewaga sił jednej ze stron. W przemocy jest ona zawsze po stronie sprawcy, w przypadku agresji jest zrównoważona.

Jakie są rodzaje przemocy?

Przemoc to nie tylko bicie, siniaki i rany na ciele, ale to wszystkie sytuacje, kiedy silniejszy,

bardziej pewny siebie człowiek krzywdzi słabszego od siebie. Przemoc może być fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna i polegająca na zaniedbaniu „Znęcał się nade mną fizycznie: bił mnie po twarzy, po brzuchu, właściwie bił gdzie popadnie. Boję się, co się stanie, kiedy wróci do domu. Najgorsze, że w ostatniej awanturze uderzył córkę i stłukł jej okulary.” Przemoc fizyczna (naruszanie nietykalności fizycznej) – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, wykręcanie rąk, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy. Zaniedbanie (naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich) – brak zaspokajania podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych, np. niezaspokajanie odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa..

Przemoc psychiczna/emocjonalna (naruszenie godności osobistej) – powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, wciąganie w konflikty, manipulowanie dla własnych celów, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym można sprostać, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie groźb itp.

Przemoc ekonomiczna (naruszanie własności) – odbieranie zarobionych pieniędzy, rzeczy osobistych, niszczenie mienia uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Gdzie można szukać pomocy?

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia członków rodziny. Jeśli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy, możesz zwrócić się o pomoc. Oto, w jaki sposób mogą pomagać poszczególne instytucje.

Policja może: przeprowadzić interwencję w chwili zdarzenia, sporządzić dokładny opis zdarzenia (notatkę służbową), zatrzymać sprawcę przemocy domowej stwarzającego w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia, wszcząć postępowanie przygotowawcze przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa, zabezpieczyć dowody popełnienia przestępstwa, podjąć działania prewencyjne wobec sprawcy przemocy, udzielić informacji ofiarom o możliwości

uzyskania pomocy.

Prokuratura

Osoby poszkodowane oraz świadkowie, mogą złożyć w prokuraturze (lub na policji) zawiadomienie o przestępstwie przemocy oraz uzyskać podstawowe informacje prawne.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie

z policją ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo, wyjaśnić okoliczności czynu, zebrać i zabezpieczyć dowody, ująć sprawcę.

Urzędy gminy

Przy urzędach gmin prowadzone są punkty informacyjno-konsultacyjne, schroniska dla ofiar

przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, w których można uzyskać pomoc prawną, socjalną oraz psychologiczną.

Pomoc społeczna

OPS- przeprowadza wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udziela szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc. W uzasadnionych przypadkach wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach, w razie potrzeby bądź

na życzenie zainteresowanych zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji.

Służby zdrowia

W placówkach służby zdrowia można poprosić o bezpłatne wystawienie zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach lub uzyskać informację o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji. Bezpłatnie obdukcja wykonywana jest na podstawie zaświadczenia z policji lub prokuratury informującego o pokryciu kosztów przez ww. organy. Obdukcję może wystawić tylko lekarz do tego uprawniony - lekarz medycyny sądowej.

Organizacje pozarządowe

W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej różne stowarzyszenia i fundacje organizują:

telefony zaufania, punkty informacyjno-konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, hostele,

świetlice dla dzieci. W ramach swojej działalności oferują pomoc psychologiczną, w grupie i w kontakcie indywidualnym, pomoc prawną, w tym pisanie pism do organów ścigania i sądów, pomoc socjalną, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci, udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Lubasz.

W gminie obowiązywała Uchwała nr XVI/166/12 Rady Gminy Lubasz z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubasz na lata 2012 – 2021r.

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy w rodzinie. Ponadto ustawodawca w myśl art. 40 Konstytucji RP wskazał katalog ludziach zachowań, których podejmowanie z mocy samej Konstytucji jest nielegalne, z uwagi na ich wymierzenie przeciwko naturze człowieka i godności ludzkiej. Art.40 Konstytucji stanowi bowiem obowiązek regulacji prawnych, zapobiegających przemocy, przemocy domowej. Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Przemoc domowa to działanie lub zaniechanie dokonane przez jednego z członków rodziny z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie, powodujące szkody i cierpienie. Perspektywa moralna pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego i jest złem moralnym.

Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępienia ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać sprawców i motywować świadków do pomagania. Zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód jakie poczyniła w ich życiu. Żyjąc w stanie chronicznego napięcia, lęku i poniżania, osoba doznająca przemocy bardzo długo podejmuje decyzje o poszukiwaniu pomocy dla siebie i dzieci. Zwykle decyduje się na to po ostrej przemocy skierowanej na nią lub na dziecko.

W celu stworzenia podstawy do zbudowania na terenie Gminy Lubasz systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzy się lokalny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwany *Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2030 dla Gminy Lubasz*.

Program został opracowany jako projekt wieloletni. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że w przypadku zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie korzystne jest podejmowanie strategii długofalowych, zapewniających harmonijną kontynuację podjętych przedsięwzięć. Program dostosowany jest do potrzeb lokalnych oparty na badaniach problemu przemocy na terenie Gminy Lubasz.

Do poznania i oceny skali tego zjawiska oraz jego ewaluacji przyjęto okres badawczy od 01 stycznia 2020 r do 31 grudnia 2021r.

W prowadzonych badaniach posłużono się danymi uzyskanymi z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urząd Gminy – punkt porad psychologa, Prokuratury Rejonowej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Szkoły Podstawowej w Lubasz, Szkoła Podstawowa w Kruczu, Szkoła Podstawowa w Jędrzejewie, Szkoła Podstawowa w Miłkowie, Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie, Przedszkole Bajka w Lubasz, Sąd Rejonowy w Trzciance, Gabinet Pielęgniarski ADKA- MED S.C Lubasz.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubasz

Tab.1. Wstępna diagnoza problemu przemocy w oparciu o sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubasz oraz działającego przy ośrodku Zespołu Interdyscyplinarnego.

Rodzaj diagnozy	2020r	2021 r
Liczba zespołów interdyscyplinarnych	1	1
Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnych	2	4
Liczba spotkań grup roboczych	7	8
Liczba wszczętych procedur niebieskiej karty	12	6
Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury niebieskiej karty .	12	10
Liczba występującej przemocy psychicznej	22	10
Liczba występującej przemocy fizycznej	13	5
Liczba występującej przemocy seksualnej	1	0
Liczba osób w ramach procedury niebieskiej karty	31	33
Liczba osób ogółem	22	22
w tym kobiet	8	9
w tym mężczyzn	1	2
w tym dzieci	13	11
Liczba osób objęta pomocą psychologa	2	11
Liczba zakończonych procedur niebieskiej karty	1	2

Przedstawione wyniki w tabeli świadczą o złożonych sytuacjach rodzinnych o tym, jak trudnym zagadnieniem jest problem przemocy w rodzinie i jak trudno jest go zdiagnozować.

Najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety, sprawcami przemocy są mężczyźni (ojcowie, mężowie). Dobrą informacją jest że przemoc względem dziecka jest sporadyczna, niemniej jednak istnieje. Wynik tabeli wskazuje, że skala zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Lubasz nie jest duża, niemniej jednak zalecana jest profilaktyka w szerokim znaczeniu, dotarcie z informacją do kobiet, pokazanie że można uwolnić się od przemocy. Adresatami podejmowanych działań powinny być rodziny w których dzieci są zanedbywane, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami, a dzieckiem.

W związku z powyższym niezbędna jest szeroko rozumiana praca socjalna oraz zadania wykonywane przez Zespół Interdyscyplinarny w Lubasz.

Tab.2 Diagnoza problemu przemocy w oparciu o informacje Kierownika Posterunku Policji w Lubasz za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2021r z terenu gminy Lubasz.

Ilość interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie w tym interwencje w których sprawcami były osoby pod wpływem alkoholu .	30 interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie w tym 26 interwencji gdzie były pod wpływem alkoholu.
Ilość postępowań wszczętych z powodu znęcania się fizycznego nad rodziną	4
Ilość założonych „Niebieskich Kart.” z wyszczególnieniem ofiary przemocy osób małoletnich	7 założonych Niebieskich Kart w tym 1 dot. przemocy wobec małoletnich
Liczba zastosowanych przez policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	0
Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	0

Dane statystyczne udostępnione przez Policję wskazywały, że wśród sprawców przemocy w rodzinie nie było kobiet, natomiast najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety. Według badania przyczyn przemocy w rodzinie należy upatrywać przede wszystkim w nadużywaniu alkoholu, dopiero w dalszej

kolejności w braku porozumienia w rodzinie i nieumiejętności radzenia sobie ze stresem. Zdecydowana większość przypadków przemocy w rodzinie ma związek z alkoholem, stąd pomaganie ofiarom przemocy domowej musi być elementem systemu rozwiązywania problemów alkoholowych. Z danych statystycznych Komisariatu Policji w Czarnkowie Posterunek Policji w Lubaszu wynika, że policjanci w omawianym okresie podjęli trzydzieści interwencji w rodzinie zakończonych założeniem siedmiu Niebieskich Karty. Z tego w jednym przypadku o podejrzeniu przemocy wobec małoletnich. Niepowtarzalność zdarzeń w tym czasie świadczy o skuteczności działań podejmowanych przez Policję, oraz o incydentalnym charakterze zdarzeń. W większości przypadków interwencje kryzysowe spowodowane były nadużywaniem alkoholu.

Tab.3 Diagnoza problemu przemocy za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2021 r z terenu gminy Lubasz. w oparciu o informacje przekazane przez :

- Publiczną Szkołę Podstawową w Lubaszu,
- Publiczną Szkoła Podstawowa w Miłkowie,
- Publiczną Szkoła Podstawowa w Jędrzejewie,
- Publiczną Szkoła Podstawowa w Kruczu.
- Przedszkole Bajka w Lubaszu
- Gabinet Pielęgniarski ADKA – MED S.C

Liczba udzielonej pomocy pedagogicznej dla rodzin , dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie , w tym na rzecz reintegracji rodzin.	1
Liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	0
Liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	0
Ilość założonych „Niebieskich Kart .” z wyszczególnieniem ofiary przemocy osób małoletnich	0

Z analizy przedstawionej diagnozy wynika ,że w powyższych placówkach szkolnych nie zauważono u żadnego z uczniów oznak występujących przemocy w rodzinie, w związku z tym nie realizowano programów terapeutycznych oraz nie uruchomiono procedury założenia Niebieskiej Karty. W jednym przypadku gdzie w rodzinie została założona Niebieska Karta , ucznia objęto procedurą Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia.

Bardzo ważną oraz pozytywną informacją jest, że instytucje współpracują ze sobą oraz wymieniają spostrzeżenia, które są poddawane analizie. Dobra weryfikacja informacji przez szkoły potwierdza ,że instytucje które mają podejrzenia o występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie , jednak po rozmowach i obserwacjach nie znalazło potwierdzenia w tychże placówkach.

Z informacji od służb medycznych wynika ,że nie udzielono pomocy medycznej , dla rodzin dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie , oraz nie zakładano Niebieskich Kart w badanym czasie.

Diagnoza problemu przemocy w oparciu o informacje Gminnym Punkcie Konsultacyjnym Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Lubaszu za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2021 r z terenu gminy Lubasz.

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym Rozwiązywania Problemów Uzależnień w roku udzielono wsparcia i pomocy z powodu nadużywania alkoholu osobom , oraz osobom współ- uzależnionym. Łącznie udzielono 20 porad 17 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 8 porad 3 osobom stosującym przemoc w rodzinie.

Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego Rozwiązywania Problemów Uzależnień doskonale wpisuje się w działania prewencyjne problemu alkoholizmu i związanej z nim przemocy.

Z badań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w większości przypadków rodzin alkoholowych występuje przemoc w rodzinie. Biorąc fakt zaburzeń emocjonalnych

powstałych w wyniku alkoholizmu jednego z członków rodziny (współ- uzależnienie, ostra reakcja na stres) można powiedzieć, że ofiar przemocy w rodzinie jest więcej.

Ponadto z informacji przekazanej z Sądu Rejonowego w Trzciance wynika ,że nie było spraw z terenu gminy Lubasz postępowań zapobiegawczych wobec sprawców przemocy.

Wnioski z przeprowadzonych badań.

Z zestawień wszystkich danych można śmiało wyciągnąć wniosek, że przemoc domowa występuje tak w rodzinach obciążonych ubóstwem , jak i w rodzinach o dobrym statusie materialnym, które nie figurują w rejestrach świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują jednoznacznie, że potrzebne jest systemowe, konsekwentne działanie profilaktyczne i pomocowe prowadzone we współpracy instytucji lokalnych realizowanych w oparciu o program lokalny.

Identyfikacja potrzeb lokalnych pozwoliła na określenie zadań i sposobów ich realizacji. Lokalny Program został opracowany jako program wieloletni, sporządzona diagnoza i dotychczasowe doświadczenia wskazują że w przypadku zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie korzystne jest podejmowanie strategii długofalowych zapewniających ponadroczną, harmonijną kontynuację podjętych przedsięwzięć.

Przyjęte założenia będą podlegały bieżącej weryfikacji z możliwością modyfikacji w celu maksymalnego dostosowania Programu do potrzeb lokalnych i wytycznych strategii gminnej.

Zasoby Instytucjonalne Gminy Lubasz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lubasz
2. Gminny Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Uzależnień działający w ramach GKRPA.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubasz.
4. Komisariat Policji w Czarnkowie.
5. Placówki oświatowe.
6. Gabinet Pielęgniarski ADKA- MED S.C Lubasz.
7. Sąd Rejonowy w Trzciance.
8. Prokuratura Rejonowa w Trzciance.
8. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lubasz.

Mocne strony:

1. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działająca na rzecz rodziny.
2. Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami, dysfunkcjami społecznymi.
3. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

Słabe strony :

1. Nie wystarczająca infrastruktura socjalna.
2. Brak Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego przeciw przemocy w rodzinie.
3. Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.

Zagrożenia :

1. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
2. Problemy alkoholowe członków rodzin.

Powyższe wykresy i tabele najlepiej odzwierciedlają skalę ujawniania zjawiska przemocy w rodzinie i uruchamiania dalszych działań. Stosowanie przemocy w rodzinie często łączy się z problemem nadużywania alkoholu. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety. Osoby doznające przemocy w rodzinie to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy, głównie ekonomicznie. Najczęstszym objawem u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz przemocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Badanie skali przemocy oraz wdrażanie pomocy ofiarą odbywa się przy udziale grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego.

Cele programu

Cele ogólne Programu :

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubasz,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz działań profilaktycznych,
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane m.in. przez :

1. budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Lubasz,
3. podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
4. udzielanie kompleksowej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie,
6. organizowanie kampanii społecznych związanych z przemocą w rodzinie,
7. rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na terenie Gminy Lubasz,
8. współpraca ze szkołami, przedszkolami i świetlicami środowiskowymi w zakresie aktywnych działań profilaktycznych związanych z przemocą w rodzinie.

Realizacja celów Programu :

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubasz :

Podmiotem realizującym to działanie jest Zespół Interdyscyplinarny, który został powołany na podstawie uchwały.

Zespół Interdyscyplinarny współpracuje z :

- Pracownikami socjalnymi,
- Przedstawicielami oświaty,
- Przedstawicielami policji,
- Kuratorzy sądowi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punktem psychologa,

- Służba zdrowia,
- Inni przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cykliczne posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych w celu skutecznego przepływu informacji pomiędzy specjalistami oraz ewaluacji obranych kierunków pracy z osobami stosującymi przemoc oraz doznającej przemocy domowej.

Gotowość do szybkiego reagowania i powiadamiania służb współpracujących w ramach zespołu interdyscyplinarnego podczas podjęcia.

2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz działań profilaktycznych

W tym zadaniu zawarto prace z ofiarami przemocy w rodzinie , poprzez podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie – organizowanie indywidualnych porad z psychologiem , prawnikiem oraz innymi specjalistami z zakresu przeciwdziałania przemocy. Zapewnienie osobom dotkniętych przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia .

Podmioty które realizują to działanie :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Służba Zdrowia,
- Gminna Komisja Rozwiązywania ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Przedstawiciele oświaty,
- Kuratorzy Sądowi,

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Skuteczność działań interwencyjnych na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie jest realizowane w oparciu o procedurę „ Niebieskiej Karty.” , przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach pracy grup zespołu interdyscyplinarnego. Grupy zespołu podejmują działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie adekwatne do zaistniałej sytuacji np.: kierowanie wniosków do Prokuratury, Policji, Sądu czy Gminnej Komisji d.s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Prokuratury.

4. Edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej , rozpowszechnienie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. Współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podnoszenie kompetencji będzie się odbywało poprzez uczestnictwa osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w szkoleniach , warsztatach, konferencjach. Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty.” , udział w spotkaniach

Adresatami programu są :

- 1) rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- 2) rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy ,
- 3) przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą .

Realizatorzy programu są :

Realizatorem programu jest Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubaszu we współpracy z :

- Urzędem Gminy Lubasz,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej ,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi ,
- Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,
- Przedstawicielem punktu Konsultacyjno - Terapeutycznego,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Zakładem Opieki Zdrowotnej.

Efekty i Rezultaty Programu :

- Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- Podniesienie poziomu wiedzy i wzrost świadomości społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie,
- Wzrost umiejętności i kompetencji osób , pracujących w rodzinach z przemocą ,
- Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy,
- Wzrost liczby ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie,
- Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

Monitorowanie programu ;

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana przez Zespół Interdyscyplinarny podczas spotkań (raz na kwartał) poprzez sprawozdania ustne poszczególnych osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację działań . Wprowadzenie monitoringu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Finansowanie programu :

- Środki własne gminy,
- Środki Gminnej Komisji ds .Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niniejszy program jest spójny z podjętą Uchwałą nr XVIII/135/16 Rady Gminy Lubasz z dnia 10 marca 2016r w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubasz na lata 2016-2025 r.

Niniejszy program uchwalony jest od dnia podjęcia na okres od 2022r do 2030r.

Uzasadnienie

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz.U.Nr z 2021r poz.1249) Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt 2 przytoczonej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Obecnie była uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Lubasz na lata 2012-2021r. W związku z powyższym jest potrzeba uchwalenia powyższego programu.

Obecny program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.